

případ eventuelního opětného ovdovění provdané vdovy nárok na vdovskou pensi po prvním manželi zůstává rezervován či nikoliv, ježto otázka tato není vůbec předmětem sporu.

Pokud pak jde o otázku z á m ě n y v d o v s k é p e n s e n a o d b y t n ě pro případ znovuprovdání vdovy, ukládá § 19. zák. čl. LVIII : 1912 městům jenom tolik, aby pensijní statuty upravily podle z á k l a d n í c h z á s a d státního pensijního zákona, kdežto permutace vdovské pense na odbytné není z á k l a d n í m principem zaopatření vdov po městských úřednících, nýbrž toliko detailní modifikací nároku na vdovské zaopatření, a jako takové detailní opatření do pensijních stanov města T. pojato býti vůbec nemusilo.

Nemuselo-li pak ustanovení o odbytném již z toho důvodu do stanov býti pojímáno, pak nemůže st-lka s úspěchem namítati, že městský pensijní statut odporuje zákonu.

Z úvah těchto neshledal nss stížnost důvodnou.

Č. 4767.

P o z e m k o v á r e f o r m a: Není nezákonným předpis hektarového příspěvku z velkého majetku pozemkového, o němž bylo smlouvou mezi vlastníkem a státem ujednáno, že — ač si stát vyhradil vlastnictví jeho — zůstane určitou řadu let v užívání soukromém a po uplynutí lhůty té že přejde v užívání a dispošici státu.

(Nález ze dne 4. června 1925 č. 11.117).

V ě c: Firma »Společnost pro zužitkování dříví« v Č. proti státnímu pozemkovému úřadu (konc. úř. Dr. Josef Gregor) stran hektarového příspěvku.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Platebním rozkazem Fondu pro zaopatření zaměstnanců při stpú-u z 2. května 1924 byl stěžující si společnosti pro rok 1923 vyměřen ze státem zabrané, avšak posud nepřevzaté půdy ve výměře 10.550 ha dle § 73. náhr. zák. hektarový příspěvek penízem 31.747 Kč 87 h. Námitky proti platebnímu rozkazu tomu podané zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím jako bezdůvodné.

Stížnost namítá, že půda, ze které hektarový příspěvek byl předepsán, není zabraným, avšak posud nepřevzatým velkým majetkem pozemkovým ve smyslu § 73. náhr. zák. a § 5. zák. záborového, nýbrž majetkem již převzatým a přiděleným, takže hektarovému příspěvku nepodléhá. To dovozuje stížnost z fakta, že stěžující si společnost uzavřela se státem smlouvu ze 17. ledna 1921, dle něž prý stát tuto půdu vyhradil si pro sebe do vlastnictví, ponechav ovšem stěžující si společnosti užívání t. j. exploitaci lesních těchto pozemků na dobu 25 let, načež bez dalších formalit přejdou nemovitosti ty do užívání a dispošice státu. Tím byla dle názoru stížnosti na půdě té pozemková reforma provedena a nejde proto o takový velký majetek pozemkový, jaký má na mysli § 73 náhr. zák.

O stížnosti uvážil nss toto: — —

Na sporu jest jen otázka, je-li ona půda, z níž příspěvek byl předepsán, zabraným avšak posud nepřevzatým velkým majetkem pozemkovým. Otázku tu zodpověděl žal. úřad kladně a nss neshledal, že by byl tak učinil neprávem.

Záborem velkého majetku pozemkového založeno je i právo státu k převzetí zabraného majetku (§ 5 zák. zák.), pokud ovšem vlastník neuplatní svůj nárok dle 1. věty § 11. zák. zák., aby mu totiž přidělena byla půda ve výměře tam stanovené a pokud neuplatní nárok dle § 20 př. z. Aby vlastník svoji povinnost, zabranou půdu státem přenechat, splnil, může stát žádati kdykoli, splniv formelní předpisy zákona v pozemkové reformě předepsané. Převzetí nemohlo se přirozeně státi u všeho státem zabraného majetku současně, což má ovšem za následek, že někteří vlastníci státem zabraného velkého majetku pozemkového po delší dobu na něm mohou hospodařiti a z něho těžiti, jiní po dobu kratší.

Uložil-li § 73. náhr. zák. vlastníkům zabraného, však posud nepřevzatého nemovitého majetku povinnost přispívati k zmíněnému fondu příspěvkem, který stanoven určitým obnosem z každého zabraného, avšak posud nepřevzatého hektaru půdy, při čemž část pozemku do 250 ha od příspěvku toho osvobodil, je zřejmo, že chtěl zatížit ony vlastníky zabrané půdy, jimž tím, že stát nepřistoupil hned k převzetí půdy té, bylo umožněno, aby hospodařili a brali výtěžky z větší výměry, než má jim býti ponechána, t. j. z větší výměry než 250 ha.

V daném případě je zřejmo, že oněch 10.550 ha půdy, z nichž hektarový příspěvek byl předepsán, vzhledem na výměru svoji záboru podléhá. Že by pak majetek ten byl již státem převzat, to právem dovozovati nelze. Vždyť stížnost sama uznává a vyplývá to zřejmě ze smlouvy ze 17. ledna 1921, že je půda ta ve vlastnictví stěžující si společnosti, že stěžující si společnost má právo na majetku tom hospodařiti a lesní půdu tu exploítovati ve svůj prospěch a že smlouvou bylo převzetí majetku toho státem odsunuto nejméně na 25 roků.

Jde tedy o zabraný, avšak státem dosud nepřevzatý velký majetek ve smyslu § 73. náhr. zák. jak se smysl ten podává ze znění i zřejmého úmyslu zákonodárce, a nelze shledati nezákonnost v tom, když z tohoto majetku hektarový příspěvek byl předepsán.

Mylný jest ovšem názor stížnosti, že zákon má tu na mysli jen takový velký majetek pozemkový, ohledně něhož se nestaly žádné dispozice majetkové, kde se tedy ještě čeká na úpravu vlastnického práva ve smyslu intencí pozemkových a že tedy v daném případě, kde majetkové poměry ohledně veškeré půdy smlouvou ze 17. ledna 1921 byly uspořádány, o majetek takový nejde. Takový výklad odporuje slovnímu znění § 73. náhr. zák., kde zcela jasně mluví se o majetku dosud nepřevzatém a zřejmém úmyslu zákonodárce, jak svrchu byl vyložen. Faktem je, že stát půdu, z níž hektarový příspěvek byl předepsán, posud nepřevzal, nýbrž převzetí nejméně na 25 let oddálil a že tedy jde o půdu posud nepřevzatou, což je rozhodujícím.

Vycházeje z těchto úvah, shledal nss stížnost bezdůvodnou a jako takovou ji zamítl.